ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 72.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 6-го Сентября — 1835 — *Wilno. Piątek. 6-go Września.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Августа.

Высочайшій указъ, данный Правительствующему Сенату Іюля 28-го числа: „Признавъ возможнымъ не содержать впредь двухъ Армій въ отдѣльномъ составѣ, Мы Повелѣли, сообразно съ тѣмъ упразднить Главный Штабъ 1-й Арміи съ 1 Сентября сего года; для окончанія же дѣлъ сего Штаба и счетовъ Интендантствъ 1-й и 2-й Армій, учредить особую Временную Коммиссію.

„Утвердивъ Положеніе и штатъ сей Коммиссіи и препровождая оныя въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ привести ихъ въ дѣйствіе.“

— Государь Императоръ, по засвидѣтельствованію Начальства объ отличныхъ трудахъ и усердіи къ службѣ нижепоименнованныхъ чиновниковъ Министерства Финансовъ и по удостоенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ, въ 14 день Іюня 1835 года, объявить Монаршее благоволеніе: Колежскому Ассессору, Витебской Казенной Палаты Ассессору *Пальчевскому*, Минской Чиновнику для особыхъ порученій *Малафееву*, Окружному Лѣсничему Кіевской Губерніи *Шлейснеру*, Совѣтнику Слободско-Украинской Казенной Палаты Титулярному Совѣтнику *Знобишину*, и Бухгальтеру оноейже Палаты *Засѣдову*, Титулярному Совѣтнику Ассессору Витебской Казенной Палаты *Городецкому*, 9-го класса: Губернскимъ Контролерамъ Рязанскому *Доппельмайеру* и Кіевскому *Чоботько*.

— Высочайшій Указъ, данный Правительствующему Сенату въ С. Петербургѣ.

Мая 26-го числа. „Въ непрерывномъ попеченіи Предковъ Нашихъ о благосостояніи Войска Донскаго, въ разныя времена издаваемы были разныя о внутреннемъ его устройствѣ Положенія. Общею цѣлію ихъ было: оградить и упрочить дарованныя войску права и преимущества твердымъ установленіемъ суда и управленія. Въ семъ же самомъ намѣреніи и дабы прежнимъ разнообразнымъ постановленіямъ дать болѣе силы и единства и вмѣстѣ отвратить начинавшіе вкрадываться безпорядки и злоупотребленія, въ 1819 году признано было нужнымъ поручить особому Комитету, при содѣйствіи членовъ изъ Войсковыхъ чиновниковъ на мѣстѣ учрежденному, начертать общее и подробное о семъ Положеніе.

Труды сего Комитета, по надлежащемъ ихъ въ свое время пересмотрѣ, Повелѣли Мы снова подвергнуть окончательному во всемъ ихъ пространствѣ разсмотрѣнію въ Государственномъ Совѣтѣ.

Представленное Намъ въ слѣдствіе того Положеніе, находя въ полной мѣрѣ соотвѣтствующимъ какъ истиннымъ пользамъ Войска, такъ и тому особенному вниманію, какое всегда обращаемо было Нами на вѣрную его службу, непоколебимую преданность и отличные подвиги, Мы признали за-благо утвердить означенное Положеніе *), и въ слѣдствіе того, препровождая оное со всѣми приложеніями въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ:

*) Положеніе сіе печатано въ Типографіи Военнаго Министерства.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 17 Sierpnia.

Naywyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi dnia 28go Lipca: „Uznawszy możném nieutrzymywać nadal dwóch Armiy w oddzielnym składzie, Rozkazaliśmy, zgodnie z tém, skassować Główny Sztab 1szey Armii od 1go Września tego roku; dla ukończenia zaś dzieł tego Sztabu i rachunkow Intendencyy 1szey i 2giey Armii, ustanowić osobną Czasową Kommissyą.

„Utwierdziwszy Ustawę i Etat tey Kommissyi, i przesyłając do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy przywieśdź je do wykonania.“

— Cesarz Jegomość po zaświadczeniu Zwierzchności o odznaczających się pracach i gorliwości ku służbie, niżey wyrażonych Urzędników Ministeryum Skarbu, i po uznaniu przez Komitet PP. Ministrów, Naywyżey rozkazać raczył, dnia 14 Czerwca 1835 oświadczyć Monarsze zadowolenie: Kollegialnemu Assesorowi, Witebskiey Izby Skarbowey Assesorowi *Palczewskiemu*, Mińskiey, Urzędnikowi do szczególnych poleceń *Małafiejewu*, Okręgowemu Leśniczemu Kijowskiey Gubernii *Szleysnerowi*, Radcy Słobodzko-Ukraińskiey Izby Skarbowey, Radcy Honorowemu *Znobiszynowi*, i Buchhalterowi teyże Izby *Zasiedowu*, Radcy Honorowemu, Assesorowi Witebskiey Izby Skarbowey *Horodeckiemu*, 9tey klassy: Gubernialnym Kontrolerom Razańskiemu *Doppelmayerowi* i Kijowskiemu *Czobot'ko*.

— Naywyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi w St. Petersburgu:

Dnia 26 Maja. „W nieprzerwaney pieczołowitości Przodków Naszych o dobro i pomyślność Woyska Dońskiego, w różnych czasach wydawane były różne o wewnętrznem jego urządzeniu Postanowienia. Ogólnym celem ich było: zabezpieczyć i utrwalić darowane Woysku prawa i prerogatywy, przez gruntowne ustanowienie sądu i zarządu. W tymże samym zamiarze, i żeby dawnieyszym różnokształtnym postanowieniom dać więcey mocy i jedności, a razem odwrócić nieporządki i nadużycia, które się już wkradać zaczęły; w 1819 roku uznano było potrzebném, poruczyć osobnemu Komitetowi, przy spólney czynności Członkow z Urzędników Woyska, na mieyscu ustanowionemu, ułożyć ogólną i szczególną w tey rzeczy Ustawę.

Pracę tego Komitetu, po jey należytém w swoim czasie przeyrzeniu, Rozkazaliśmy znowu oddać dla ostatecznego w całey ich rozciągłości rozpatrzenia w Radzie Państwa.

Przedstawioną Nam na skutek tego Ustawę, znaydując w zupełności odpowiadającą jak prawdziwemu dobru Woyska, tak i tey szczególney uwadze, jaka zawsze zwracaną była przez Nas na wierną jego służbę, niezachwiane poświęcenie się i odznaczające się czyny, Uznaliśmy za dobrą utwierdzić pomienioną Ustawę *), i na skutek tego, przesyłając ją ze wszystkiemi załączeniami do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy:

*) Ustawa ta drukowana w drukarni Ministerym Woyskowego.

1) Положеніе сіе привести въ полное его дѣйствіе съ 1-го Января 1836 года.

2) По учрежденіи предназначеннаго онымъ Войсковаго Правленія и наступленіи помянутаго срока, прекратить существованіе Войсковой Канцеляріи, съ передачею дѣлъ ея, куда по роду ихъ слѣдовать будетъ.

3) Воинскую Экспедицію въ то время равномѣрно упразднить, а всѣ рѣшенныя и нерѣшенныя дѣла ея, книги, счеты, наличныя денежныя суммы и имущества передать въ Войсковое Дежурство.

4) Въ составъ 54-хъ полковъ, по новому комплекту, помѣстить изъ прежнихъ Штабъ и Оберъ-Офицеровъ однихъ способныхъ, по усмотрѣнію Войсковаго Наказнаго Атамана и Войсковаго Дежурства; совершенно же къ службѣ неспособныхъ представить къ увольненію.

5) Для распредѣленія Войсковыхъ земель, по устанавляемымъ на сіе правиламъ, учредить особую Коммиссію, по ближайшему о томъ распоряженію Военнаго Министра.

6) Для окончанія старыхъ дѣлъ по разнымъ степенямъ суда и управленія предоставить Военному Министру принять особыя временныя мѣры, соотвѣтственно обстоятельствамъ и дѣйствительной надобности.

7) Калмыцкому Управленію, по образованіи его, принять отъ бывшаго Калмыцкаго Пристава всѣ нерѣшенныя дѣла и дать имъ должное движеніе.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать о всемъ ономъ надлежащее распоряженіе."

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что выпискою изъ журнала Комитета Гг. Министровъ 9-го Іюля сообщено ему Г. Министру, что Его Императорское Величество, имѣя въ виду, что, на основаніи 396 статьи Свода Уголовныхъ законовъ, крѣпостные люди и крестьяне, учинившіе явное непокорство, законнымъ властямъ, возмущеніе противу господъ своихъ и сопротивленіе воинской командѣ, должны быть предаваемы военному суду, Высочайше повелѣть соизволилъ, чтобы и лица, научающія ихъ къ означеннымъ преступленіямъ, судились тѣмъ же судомъ. (*С.В.*)

Одесса, 9-го Августа.

Изъ *Константинополя* получены слѣдующія извѣстія отъ 6-го Августа н. ст.: Познанія въ военномъ искусствѣ *Намика-Паши*, бригаднаго Генерала Султанской гвардіи, дѣлаютъ необходимымъ его присутствіе въ Константинополѣ; и потому, говорятъ, что Нури-Эффенди, временно заступившій мѣсто его въ Посольствѣ въ Лондонѣ, окончательно утвержденъ въ семъ важномъ званіи. *Тефикъ-Эфенди, Галицъ-Эфенди* и *І. Вогориди*, сынъ Князя Самосскато, составляютъ штатъ Посольства *Нури-Эфенди*.

— Съ началомъ лѣтняго времени, увеселительные лагери для войскъ раскинуты были на самыхъ живописныхъ и на самыхъ здоровыхъ мѣстахъ, на Босфорѣ. По два раза въ день происходитъ тамъ ученіе, и Султанъ часто присутствуетъ на сихъ маневрахъ, чтобы лично увѣриться въ успѣхахъ дѣлаемыхъ войсками. Учрежденіе сихъ лагерей имѣло уже благодѣтельныя послѣдствія, и всѣ полки, составляющіе гарнизонъ столицы, пользуются лучшимъ здоровьемъ. (*О. В.*)

1) Ustawę tę podać do zupełnego jey wykonania od 1go Stycznia 1836 roku.

2) Po zaprowadzeniu ustanowionego przez nią Rządu Woyska i po nastaniu pomienionego terminu, ma ustać byt Woyskowey Kancellaryi, z oddaniem dzieł jey tam, dokąd, podług ich rodzaju, będzie wypadało.

3) Wojenną Expedycyą wtenczas również zamknąć, a wszystkie rozstrzygnione i nierozstrzygnione dzieła jey, księgi, rachunki, gotowe pieniężne summy i własność oddać Deżurstwu Woyska.

4) Do składu 54ch półków, podług nowego kompletu, pomieścić z dawnieyszych Sztabs i Ober-Officerów tylko zdatnych, podług uwagi Zarządzającego Atamana i Woyskowego Deżurstwa, zupełnie zaś do służby niezdatnych, podać do uwolnienia.

5) Dla rozdzielenia gruntów Woyska, podług ustanowionych na to prawideł, ustanowić osobną Kommissyą, podług bliższego o tém rozporządzenia Ministra Woyskowego.

6) Dla ukończenia dzieł starych w różnych stopniach sądu i zarządu, zostawić Ministrowi Woyskowemu przedsięwziąć osobne czasowe środki, stosownie do okoliczności i istotney potrzeby.

7) Kałmuckiemu Zarządowi, po jego urządzeniu, przyjąć od byłego Kałmuckiego Przystawy wszystkie nierozstrzygnione dzieła i dać im ruch należyty.

Rządzący Senat nie zaniecha uczynić o tém wszystkiém potrzebnego rozporządzenia."

— Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, iż wypisem z protokółu Komitetu PP. Ministrów 9go Lipca, udzielono temuż P. Ministrowi, iż Jego Cesarska Mość, mając w udziale, iż, na osnowie 396 artykułu Połączenia Praw Kryminalnych, ludzie właścicielscy i włościanie, którzy uczynili jawną nieuległość prawnym władzom, powstanie przeciwko panom swoim i sprzeciwienie się woyskowey komendzie, powinni bydź oddawani pod Sąd Woyskowy, Naywyżey rozkazać raczył, ażeby i osoby, poduszczające ich do pomienionych przestępstw, sądzone były przez tenże Sąd." (*G. S.*)

Odessa, dnia 9 Sierpnia.

Z *Konstantynopola* otrzymane są następujące wiadomości pod dniem 6tym Sierpnia n. s.: Znajomość sztuki woyskowey *Namika Paszy*, Jenerała Brygady Gwardyi Sułtańskiey, czyni konieczną obecność jego w Konstantynopolu, i dla tego, mówią, że *Nuri-Effendi*, który tymczasowie zastępował mieysce jego na Poselstwie w Londynie, ostatecznie jest potwierdzony na tey wielkiey wagi godności. *Tefik-Effendi, Halisz-Effendi* i *I. Wogoridi*, syn Xiążęcia Samos, składają orszak Poselstwa *Nuri-Effendego*.

— Z nastaniem lata, wesołe obozy dla woysk rozbite zostały w mieyscach prawdziwie malownych i prawdziwie zdrowych nad Bosforem. Po dwa razy na dzień odbywają się tam ćwiczenia, i Sułtan często obecnym bywa na tych obrótach, ażeby się osobiście przekonać o postępach, jakie woysko czyni. Założenie tych obozów miało nader dobroczynne skutki, i wszystkie półki, składające załogę Stolicy, cieszą się naylepszém zdrowiem. (*G. O.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 4-го Сентября.

По извѣстіямъ изъ Лигница отъ 1-го с. м. Его Величество Король съ Ея Свѣтлостію Княгинею *Лигницкою*, 30-го ввечеру прибыли сюда изъ замка Фишбахъ. Гольдбергскія ворота, чрезъ кои Король ѣхалъ въ городъ, украшены были знаменами Прусскихъ, Австрійскихъ и Россійскихъ народныхъ цвѣтовъ. По прибытіи Монарха въ назначенный для него домъ, представлялась Депутація отъ Гражданъ, для принесенія отъ города Ея Свѣтлости Княгинѣ *Лигницкой*, въ подарокъ серебряной вазы для цвѣтовъ, искусно сдѣланной, въ знакъ своего почтенія. (Ваза сія выработана здѣсь въ Берлинѣ, въ мастерской Г-на *Госсауера*, золотыхъ дѣлъ мастера Его Величества, по рисунку, въ подражаніе Медицейской вазы, доставленному Старшимъ Строительнымъ Директоромъ *Шинкелемъ*. На 4 сторонахъ постамента изображены: 1) Между миртовыми и дубовыми вѣнками вензель Ея Свѣтлости Княгини *Лигницкой*; 2) надпись: *Городъ Лигницъ Княгинѣ Лигницкой*; 3) Гербъ Княгини и 4) гербъ города Лигница. Вышина сей вазы, съ чрезвычайнымъ тщаніемъ отдѣланной, вмѣстѣ съ пьедесталомъ составляетъ 24 дюйма, а внутри особое углубленіе для цвѣтовъ.).

Поутру 31-го послѣдовало прибытіе Его Величества Императора Всероссійскаго въ Лигницъ,

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, dnia 4 Września.

Podług wiadomości z Lignicy pod d. 1 t. m., Nayjaśnieyszy Król Jmć z Jaśnie Oświeconą Xiężną *Lignicką* 30go wieczorem przybyli tu z zamku Fischbach. Brama Goldbergska, przez którą Król wjeżdżał do miasta, ozdobiona była chorągwiami Pruskich, Austryackich i Rossyjskich kolorów narodowych. Po przybyciu Monarchy do przygotowanego dla Niego domu, przedstawiała się deputacya obywateli mieskich, dla złożenia w imieniu miasta, Jaśnie Oświeconey Xiężnie *Lignickiey*, w podarunku, srébrney wazy na kwiaty, sztucznie wyrobioney, na znak swojego uszanowania. (Waza ta robiona tu w Berlinie u P. *Hossauera*, złotnika Królewskiego, podług rysunku, na wzór wazy Medyceuszów, danego przez Starszego Dyrektora Budownictwa *Schinkela*. Na 4ch stronach podstawy są wyobrażone: 1) Pomiędzy mirtowemi i dębowemi wieńcami Cyfra Jaśnie Oświeconey Xiężny *Lignickiey*; 2) napis: *Miasto Lignica Xiężnie Lignickiey*; 3) Herb Xiężny i 4) Herb miasta Lignicy. Wysokość wazy, z nadzwyczayną starannością robioney, razem z podnożem, ma 24 cale, a wewnątrz osobna głąb na kwiaty).

Zrana 31go nastąpiło przybycie Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech-Rossyy do Lignicy, a potém Jego

а потомъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя МИХАИЛА. Пополудни прибыла также: Ея Величество Императрица съ Великою Княжною ОЛЬГОЮ и Великимъ Княземъ КОНСТАНТИНОМЪ, при звонѣ во всѣ колокола. Въ сей день у Его Величества Короля былъ большой обѣдъ.

Кромѣ Ихъ Величествъ 30-го прибыли также въ Лигницъ Принцы и Принцессы Королевскаго Дома, Его Свѣтлость Герцогъ *Нассаускій* и прочїе чужестранные Принцы, прїѣхавшїе въ Лигницъ на маневры. Слѣдующаго 31-го числа прибыли тудаже: Ихъ Императорскїя Высочества Эрцгерцогъ *Францъ Карлъ*, Братъ, и Эрцгерцогъ *Іоаннъ*, Дядя Его Величества Императора Австрїйскаго. Въ свитѣ перваго находились: Оберъ-Гофмейстеръ Фельдмаршалъ-Намѣстникъ *Салисъ* и Каммергеры Генералъ-Маїоры Графы *Коуденгофенъ* и *Фалкенгайнъ*; въ свитѣ послѣдняго Генералъ-Маїоръ *Ламбергъ*, Полковникъ *Ваккани* и Капитанъ и Адъютантъ *Морзинъ*. Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Францъ Карлъ* прибылъ прямо изъ Вѣны, чрезъ Глацъ, Франкенштейнъ и Швейдницъ; Его же Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Іоаннъ* изъ Богемїи чрезъ Траутенау и Ландсгутъ. 1-го Сентября дано будетъ въ Лигницѣ большое музыкальное празнество и балъ, а 2-го Высочайшїя и Почетныя Особы намѣрены отправиться въ Каппсдорфъ и окрестности на корпусные маневры. — Тамъ будутъ находиться:

Его Корол. Величество.

Его Корол. Высочество Наслѣдный Принцъ. Его Корол. Высоч. Принцъ *Вильгельмъ* (Сынъ Его Величества). Его Корол. Высоч. Принцъ *Карлъ*. Его Кор. Высоч. Принцъ *Албрехтъ*. Его Корол. Высоч. Принцъ *Вильгельмъ*, (Братъ Его Величества). Его Корол. Высоч. Принцъ *Адальбертъ*. Его Кор. Высоч. Принцъ *Вальдемаръ*. Ея Кор. Высоч. Принцесса *Елисавета*. Его Корол. Высоч. Принцъ *Фридрихъ*. Ея Корол. Высоч. Принцъ *Аугустъ*. Ея Свѣтлость Княгиня *Лигницкая*.

Ихъ Императорскїя Величества Императоръ и Императрица Всероссїйскїе. Его Императорское Высочество Великїй Князь МИХАИЛЪ. Его Императорское Высочество Великїй Князь КОНСТАНТИНЪ. Ея Императорское Высочество Великая Княжна ОЛЬГА.

Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Францъ Карлъ* Австрїйскїй. Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Іоаннъ* Австрїйскїй.

Его Кор. Высочество Герцогъ *Кумберландскїй*. Его Кор. Высоч. Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскїй съ Супругою. Его Корол. Высоч. Наслѣдный Великїй Герцогъ *Мекленбургъ-Шверинскїй* съ Супругою. Его Высоч. Герцогъ *Карлъ Мекленбургъ-Стрелицкїй*. Его Высоч. Наслѣдный Великїй Герцогъ *Гессенъ-Дармштадскїй*. Его Свѣтлость Герцогъ *Нассаусскїй*. Его Высочество Герцоръ *Евгенїй* Виртембергскїй. Ихъ Высочества Принцы *Голштейнъ-Зондербургъ-Аугустенбургскїе*.

Его Прев. Военный Министръ Генералъ-Лейтенантъ *фонъ Вицлебенъ*. Его Свѣтлость Князь *Витгенштейнъ*. Его Свѣтлость Князь Варшавскїй, Графъ *Паскевичъ-Эриванскїй*. Его Сїятельство Князь *Волконскїй*, Министръ Двора Императора Всероссїйскаго. (*A. P. S. Z.*)

— Изъ учиненнаго слѣдствїя, касательно происшедшихъ безпокойствъ, ничего не открыто, чтобы заставляло думать, что онѣ были слѣдствїемъ умысла, или бы имѣли политическую цѣль. Напротивъ того найдено, что единственною тому причиною была худо понятая приверженность къ Монарху, а начальство справедливо поступило, стараясь строго исполнить установленїе, съ тѣмъ только изъятїемъ, что кажется, сначала дѣйствовало оно весьма слабо, и что народъ, сдѣлавшись оттого смѣлѣе, предался своевольству. Еслибъ сначала, вмѣсто посылаемыхъ по-одиначкѣ патрулей, тотчасъ употреблена была значительная вооруженная сила, чтобы разогнать увеличивающїяся толпы: то никакїе соблазнительные примѣры не имѣли бы мѣста, а спокойствїе и порядокъ въ ¼ часа могли бы быть возстановлены. Любимый нашъ Король весьма огорченъ, что сїи достойные наказанїя поступки произошли по поводу торжества, столь драгоцѣннаго всѣмъ подданымъ Пруссїи.

Лигницъ, 2-го Сентября.

Его В. Король прибылъ сюда 30-го ч. прош. мѣсяца по полудни, на другой день поутру тотчасъ отправился въ лагерь, входилъ во всѣ подробности, распрашивалъ о больныхъ и продовольствїи войска, и все нашелъ въ хорошемъ состоянїи. Послѣ сего Король отправился для встрѣчи Его Величества Императора Всероссїйскаго. Оба Государя послѣ искренняго привѣтствїя поѣхали въ городъ, гдѣ Король сопровождалъ Императора до самаго Его жилищ-

Cesarskiey Wysokości Wielkiego Xięcia MICHAŁA. Po południu przybyli także: Nayjaśnieysza Cesarzowa z Wielką Xiężniczką OLGĄ i Wielkim Xięciem KONSTANTYM, wśrzód odgłosów wszystkich dzwonów. Dnia tego u Króla był wielki obiad.

Oprócz Nayjaśnieyszych Osób, 30go przybyli także do Lignicy Xiążęta i Xiężne Królewskiego Domu, Jaśnie Oświecony Xiąże *Nassauski*, i inni cudzoziemscy Xiążęta, którzy do Lignicy przybyli na manewry. Następnego dnia 31go tamże przybyli Ich Cesarskie Wysokoście Arcy-Xiąże *Franciszek Karol*, Brat, i Arcy-Xiąże *Jan*, Stryy Nayjaśnieyszego Cesarza Austryackiego. W orszaku pierwszego znaydowali się Wielki Mistrz Dworu Marszałek Polny Namiestnik *Salis* i Szambelanowie Jenerał-Majorowie Hrabiowie *Koudenhoffen* i *Falkenhayn*; w orszaku ostatniego Jenerał-Major *Lamberg*, Półkownik *Waknani* i Kapitan i Adjutant *Morzin*. Jego Cesarska Wysokość Arcy-Xiąże *Franciszek Karol* przybył prosto z Wiednia, przez Glatz, Frankenstein i Swidnicę; a Jego Cesarska Wysokość Arcy-Xiąże *Jan* z Czech przez Trautenau i Landshut. 1go Września wyprawiona będzie w Lignicy wielka muzykalna uroczystość i bal, a dnia 2go Nayjaśnieysze i Dostoyne Osoby miały zamiar udać się do Kapsdorfu i okolic na manewry korpusu. Tam się będą znaydowali:

Nayjaśnieyszy Król Jegomość.

Jego Król. Wysokość Xiąże Następca tronu. Jego Kr. Wys. Xiąże *Wilhelm* (syn Króla). J. K. W. Xiąże *Karol*. J. K. W. Xiąże *Albrecht*. J. K. W. Xiąże *Wilhelm* (brat Króla). J. K. W. Xiąże *Adalbert*. J. K. W. Xiąże *Waldemar*. Jey K. W. Xiężna *Elżbieta*. J. K. W. Xiąże *Fryderyk*. J. K. W. Xiąże *August*. Jaśnie Oświecona Xiężna *Lignicka*.

Nayjaśnieysi Cesarstwo Ichmość Cesarz i Cesarzowa Wszech-Rossyy. Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże MICHAŁ. Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże KONSTANTY. Jey Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka OLGA.

Jego Ces. Wys. Arcy-Xiąże *Franciszek Karol* Austryacki. Jego Ces. Wys. Arcy-Xiąże *Jan* Austryacki.

Jego Król. Wysokość Xiąże *Kumberland*. J. Kr. Wys. Xiąże *Fryderyk* Niderlandzki z Małżonką. J. K. Wys. Dziedziczny Wielki Xiąże *Meklenburg-Schwerin* z Małżonką. J. Wys. Xiąże *Karol Meklenburg-Strelitz*. J. Wys. Dziedziczny Wielki Xiąże *Hesko-Darmstadski*. Jaśnie Oświecony Xiąże *Nassauski*. Jego Wys. Xiąże *Eugeniusz* Wirtembergski. Ich Wysokoście Xiążęta *Holstein-Sonderburg-Augustenburscy*.

JW. Minister Woyskowy Jenerał-Porucznik *von Witzleben*. Jaśnie Oświecony Xiąże *Witgenstein*. Jaśnie Oświecony Xiąże Warszawski Hrabia *Paskiewicz-Erywański*. Jaśnie Oświecony Xiąże *Wołkoński*, Minister Dworu Cesarza Wszech-Rossyy. (*A.P.S.Z.*)

— Z dotychczasowych badań względem zdarzonych niespokoyności, nic takiego nie wykryło się, coby dać mogło powód do mniemania, iż wypadki te były skutkiem namysłu, albo, iżby miały jakiś cel polityczny. Pokazało się owszem, iż jedyną tego przyczyną, było źle zrozumiane przywiązanie do Monarchy, a Zwierzchność słusznie postąpiła, że chciała dopilnować ścisłego dopełnienia rozporządzeń, z tym tylko wyjątkiem, że, zdaje się, jakoby z początku działała zbyt łagodnie, i że lud, tém ośmielony, dopuścił się zdrożności. Gdyby z początku zaraz użyto większey siły zbroyney do rozpędzenia gromadzących się tłumow, zamiast wysyłania pojedyńczych patrolów, żadne gorszące sceny nie miałyby mieysca, a spokoyność i porządek w jednym kwadransie byłyby przywrócone. Nasz ukochany Monarcha mocno jest zmartwiony, że te kary godne zdrożności wynikły z okoliczności rocznicy, tak wszystkim Prusakom drogiey.

Lignica, 2go Września.

Król Jegomość, przybywszy tu d. 30 z. m. po południu, udał się zaraz nazajutrz rano do obozu, obeyrzał wszystkie szczegóły jak naystaranniey, wywiadywał się o chorych i względem zaopatrywania woyska; co wszystko w zadowalającym znalazł stanie. Następnie udał się Nayjaśnieyszy Pan na spotkanie Nayjaśnieyszego Cesarza Rossyyskiego. Obadwa Monarchowie powitali się jak nayserdeczniey i pojechali do miasta, gdzie Król odprowadził Cesarza aż do Jego mie-

ща, въ коемъ Его Императорское Величество былъ принятъ Принцами Королевской фамиліи и другими, а также и Генералами. По прiѣздѣ Августѣйшей Государыни Императрицы, Ихъ Величества обѣдали съ Принцами и Принцессами. Пополудни прибыли сюда Ихъ ИИ. Высочества Эрцгерцоги *Францъ Карлъ* и *Іоаннъ*. Потомъ прибыли также: Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЪ. ИИ. КК. Высочества Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій и Великій наслѣдственный Герцогъ *Мекленбургъ-Шверинскій* съ Ихъ Супругами; Принцы Виртембергскіе *Евгеній* и *Фридрихъ*, равно какъ и Великій Наслѣдственный Герцогъ *Гессенъ-Дармштатскій*, Его Свѣтлость Принцъ *Нассаускій*, Принцъ *Гольштейнъ-Зондербургъ-Гликсбурскій* и Принцъ *Рейсъ-Эберсдорфъ-Лобенштейнскій*. 1-го Сентября на Вальштатскомъ полѣ, происходилъ большой парадъ пятаго армейскаго Корпуса, въ которомъ самъ Король провелъ войско мимо Его Императорскаго Величества. Когда Августѣйшіе Монархи объѣзжали фронтовую линію, собравшійся народъ привѣтствовалъ Ихъ радостными восклицаніями. Въ полдень у Короля былъ большой обѣдъ, къ которому приглашены были всѣ Высокіе Гости, присутствующіе здѣсь Генералы и Штабъ-Офицеры, а также множество иностранныхъ Офицеровъ, Главный Президентъ Провинціи и нѣкоторые знатнѣйшіе помѣщики. Сегодня поутру, на томъ же полѣ, были совершены военныя эволюціи, по окончаніи коихъ войско тотчасъ отправилось прямо на маневры при Капсдорфѣ. (*A.P.S.Z.*)

Австрія.

Вѣна, 26-го Августа.

Ихъ Величества выѣзжаютъ отсюда 1-го Сентября. Перваго дня пріѣдутъ въ Шремсъ, 2-го въ Будвейсъ (гдѣ пробудутъ 3, 4 и 5-го ч.), 6-го ч. въ Клаттовъ; 7-го ч. въ Пильзну (гдѣ пробудутъ 8 ч.), 9-го ч. въ Маріенбадъ, 12-го въ Франценсбруннъ, 14-го въ Карлсбадъ, 17-го въ Зацъ, 18-го въ Бриксъ, а 19-го ч. въ Теплицъ, гдѣ будетъ съѣздъ Августѣйшихъ Гостей.

Теплицъ, 21-го Августа.

Здѣсь всѣ вообще надѣются, видѣть въ нашемъ городѣ, 16-го Сентября нашего Императора и Императрицу. Между тѣмъ Эрцгерцогъ *Людвигъ* будетъ заступать въ Вѣнѣ Его Величество во всѣхъ Государственныхъ дѣлахъ. Князь Іосифъ *Эстергази* получилъ повелѣніе, доставить въ Калишъ письмо нашего Императора къ Августѣйшему Государю Императору НИКОЛАЮ, съ поздравленіемъ. Многіе высшіе Офицеры получили позволеніе ѣхать въ Калишъ; но не извѣстно, кто изъ Эрцгерцоговъ туда поѣдетъ. (*D. P.*)

Франція.

Парижъ, 26-го Августа.

Вчера производился надъ *Фіески* судебный допросъ. Судьи поступаютъ съ нимъ весьма ласково, дабы не препятствовать выздоровленію его. И такъ, говоря съ нимъ, употребляютъ обыкновенно: мой любезный *Фіески*, а Министръ *Тьеръ*, только: мой *Фіески*. Комната его со сводами и хорошо меблирована. Слышно, что отъ 18 до 20-ти особъ замѣшано въ семъ дѣлѣ. Палата Перовъ займется симъ процессомъ не позже 1-го Ноября, а потомъ продолженіемъ Апрѣльскаго процесса. Симъ образомъ до открытія законодательныхъ засѣданій въ 1836 году, членамъ ея не много останется свободнаго времени.

— Въ Палатѣ Депутатовъ разсмотрѣнъ проектъ книгопечатанія до 12 статьи, т. е. принято всю первую главу съ исключеніемъ всѣхъ добавленій, кромѣ внесенныхъ Коммиссіею. (*G. C.*)

27-го Августа.

При закрытіи уже биржи послѣдовало нѣкоторое движеніе: говорятъ, что 1-вая статья проекта закона о книгопечатаніи принята весьма малымъ большинствомъ. Письма изъ Лондона, предвидя скорое распущеніе Министровъ, воспрепятствовали увеличенію цѣны ассигнаціямъ. На биржѣ занимались почти одними совѣщаніями Палаты Депутатовъ, и мало говорили о новостяхъ Испаніи. Изъ Мадрита будто бы прибылъ курьеръ съ благопріятными извѣстіями отъ 20-го ч.

28-го Августа.

Король вчера въ полдень съ Барономъ *Ataлeнъ* и Графомъ *Монталиве* выѣхалъ въ Фонтенебло.

— Изъ разныхъ мѣстъ получаетъ Палата Депутатовъ прошенія отъ типографщиковъ противу проекта книгопечатанія.

— Г. *Жаффрену*, отвѣтственный издатель журнала *Réformateur*, вчера присужденъ къ 4-мѣсячному заключенію и 6,000 денежной пени, за возстаніе противу Палаты Перовъ.

szkania, a tam JEGO CESARSKA Mość był przyjęty od Xiążąt Rodziny Królewskiey i innych, tudzież Jenerałów. Po przybyciu NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI, obiadowali NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO z XIĄŻĘTAMI i XIĘŻNICZKAMI. Po południu przybyli tu Ich CC. Wysokoście Arcy-Xiążęta *Franciszek Karol* i *Jan*. Następnie przybyli także: JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE MICHAŁ, II. KK. Wysokoście Xiąże *Fryderyk* Niderlandzki i Wielki Xiąże Dziedziczny *Meklenburg-Szwerin*, z Dostoynemi Małżonkami swemi; Xiążęta Wirtemberscy *Eugeniusz* i *Fryderyk*, jako też Wielki Xiąże Dziedziczny *Hesko-Darmstadtski*, JO. Xiąże *Nassauski*, Xiąże *Holstein-Sonderburg-Glücksburg* i Xiąże *Reuss-Ebersdorf-Löbenstein*. Dnia 1go Września odbyła się na polu Wahlstatskiém, wielka parada piątego korpusu woyska, na którey sam Król Jegomość przeprowadzał woysko przed NAYJAŚNIEYSZYM CESARZEM JEGOMOŚCIĄ. Gdy NAYJAŚNIEYSI MONARCHOWIE objeżdżali linią frontową, zebrany lud powitał Ich głośnemi okrzykami radości. W południe był wielki obiad u Króla Jegomości, na który byli zaproszeni wszyscy Wysocy i Dostoyni Goście, znayduiący się tu Jenerałowie i Sztabs-Oficerowie, oraz wielka liczba oficerów zagranicznych, Naczelny Prezes prowincyi i niektórzy znakomitsi obywatele. Dziś rano na témże samém polu odbyły się obróty wojenne woyska, które zaraz po ukończeniu tychże, udało się prosto na rewią do Kapsdorf. (*A.P.S.Z.*)

Austrya.

Wiedeń, dnia 26 Sierpnia.

Nayjaśnieysi Cesarstwo wyjeżdżają ztąd dnia 1go Września. Pierwszego dnia przybędą do Schrems, 2go do Budweis (gdzie zabawią przez 3, 4 i 5ty), dnia 6go do Klattau; dnia 7go do Pilzna (gdzie zabawią przez dzień 8my), dnia 9go do Marienbadu, dnia 12 do Franzensbrunn, dnia 14 do Karlsbadu, dnia 17 do Saatz, dnia 18 do Brix, a dnia 19 do Teplitz, gdzie nastąpi zjazd z Nayjaśnieyszemi Gośćmi.

Teplitz, 21go Sierpnia.

Powszechnie tu mniemają, iż Nayjaśnieyszego Cesarza naszego wraz z Nayjaśnieyszą Cesarzową oglądać będziemy dnia 16 Września w murach naszych. Tym czasem Arcy-Xiąże *Ludwik* w Wiedniu zastępować będzie Nayjaśnieyszego Cesarza we wszystkiém. Xiąże Józef *Esterhazy* otrzymał zalecenie, aby zawiózł do Kalisza list Nayjaśnieyszego Monarchy naszego do NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI NIKOŁAJA z powitaniem. Wielu wyższych Oficerów, za pozyskaném pozwoleniem, wyjeżdża do Kalisza; niewiadomo jednak, który z Arcy-Xiążąt tam się uda. (*D. P.*)

Francya.

Paryż, dnia 26 Sierpnia.

Wczora było urzędowe przesłuchanie *Fieschiego*. Sędziowie obchodzą się z nim z wielką względnością, ażeby nie przeszkodzić ciągle jego wyzdrowieniu. I tak, mówiąc do niego, używają zwykle wyrażenia: Móy kochany *Fieschi*, a Minister *Thiers*, prosto tylko: Móy *Fieschi*. Jego pokóy jest sklepiony, i porządnie umeblowany. Słychać, że 18 do 20tu osób jest w tym processie zamieszanych. Izba Parów zaymie się tym processem naypóźniey dnia 1go Listopada, a następnie dalszym ciągiem processu kwietniowego. Tym sposobem, aż do otwarcia posiedzeń prawodawczych w 1836 roku, nie wiele jey Członkom pozostanie czasu wolnego.

— W Izbie Deputowanych rozprawy nad projektem do prawa o druku doszły aż do 12go artykułu, to jest przyjęto cały 1szy tytuł z odrzuceniem wszelkich dodatków, prócz tych, które Kommissya wniosła. (*G.C.*)

Dnia 27.

— Na zamknięciu już giełdy nastąpiła mała reakcya: mówią, że 1 artykuł projektu do prawa o druku z bardzo małą tylko większością został przyjęty. Listy z Londynu, przewidujące rychłą zmianę Ministeryum, również przeszkodziły podniesieniu się papierów. Na giełdzie zaymowano się prawie samemi obradami Izby Deputowanych, i mało mówiono o nowinach z Hiszpanii. Miał przybiedz goniec z Madrytu z pomyślnemi wiadomościami z dnia 20go.

Dnia 28.

Król wczora o południu z Baronem *Athalin* i Hrabią *Montalivet* do Fontainebleau wyjechał.

— Z różnych mieysc przychodzą prośby do Izby Deputowanych od drukarzy przeciwko projektowi o druku.

— P. *Jaffrenou*, odpowiedzialny wydawca dziennika *Réformateur*, wczora skazany został na 4romiesięczne więzienie i 6,000 winy pieniężney, za porwanie się przeciwko Izbie parów.

— *Messager* напечаталъ: „Говорятъ о собственноручномъ письмѣ Испанской вдовствующей Королевы, писанномъ 18-го ч. изъ Ст. Ильдефонсо къ *Людвигу Филиппу*, въ которомъ по поводу бѣдственныхъ происшествій въ Аррагоніи и Каталоніи, проситъ она скорой осады Барцелоны, Сарагоссы и Витторіи Французскимъ войскомъ; сія осада дотолѣ только будетъ продолжаться, пока не утвердится нынѣшнее Правительство и не усмирятся Сѣверныя провинціи.

29-го Августа.

Третьяго дня Маршалъ *Молиторъ* и Министры Юстиціи и Народнаго Просвѣщенія, были принимаемы Королевою.

— Вчера Король давалъ приватную аудіенцію Саксонскому Посланнику Г. *Кеннерицу*, который отъ своего Короля поднесъ поздравительное письмо съ спасеніемъ жизни Е. К. В.

— Въ Роттелѣ Маршалъ *Клозель* избранъ Депутатомъ.

— 23-го Августа, въ Монтбельарѣ мѣсто рожденія *Кювье*, съ приличнымъ торжествомъ открытъ памятникъ сему великому натуралисту.

— *Bon Sens* сообщаетъ о новыхъ арестахъ, учиненныхъ по поводу новаго заговора на жизнь Короля, открытаго въ минуту исполненія онаго.

(*A.P.S.Z.*)

— Нынѣ много говорятъ о вооруженномъ посредничествѣ въ Испанію, которое бы дѣйствуя уже не противу Карлистовъ, а противу Революціонистовъ, снискало бы согласіе прочихъ Державъ.

— Извѣстный Оріенталистъ, Профессоръ *Клапротъ*, послѣ продолжительной болѣзни, здѣсь умеръ.

— *Journal des Débats* сообщаетъ: „Вчера по утру арестовано важное лице, принадлежащее къ злодѣйскому покушенію *Фіески*. Три недѣли Полиція отыскивала нѣкоего *Пепина*, отставнаго Капитана Національной Гвардіи, на котораго падало подозрѣніе, что онъ доставлялъ *Фіески* денегъ, для покупки стволовъ къ адской машинѣ. Три недѣли *Пепину* удалось скрыться отъ всѣхъ поисковъ, перемѣняя ежедневно свою одежду и квартиру. Вчера поутру напослѣдокъ арестованъ онъ въ своей комнатѣ, въ которую пришелъ сдѣлать послѣднія приготовленія къ выѣзду за границу. Это тотъ самый *Пепинъ*, который былъ судимъ военнымъ судомъ, обвиненный въ томъ, что 6-го ч. Іюня изъ оконъ своей комнаты, выходящихъ на улицу Св. Антонія, стрѣлялъ въ національную гвардію. Надѣются, что симъ арестомъ инструкція процесса весьма ускорится."— Въ одномъ здѣшнемъ письмѣ въ биржевыхъ извѣстіяхъ опять извѣщено: „На биржѣ наиболѣе занимались сегодня, двумя происшествіями, принятіемъ предложенія *Дидота* и *побѣгомъ Пепина*. Вчера еще изъ Полиціи онъ переведенъ въ свою комнату, въ которой перечищены отходныя мѣста, дабы увѣриться, не забросилъ ли онъ гдѣ доказательствъ, изобличающихъ въ его участіи; но когда сіе продолжалось, *Пепинъ* пригласилъ агентовъ Полиціи къ ужину, отъ коего они не отказались. Поданъ былъ прекрасный паштетъ. *Пепинъ* не щадилъ своего хорошо снабженнаго винами погреба и щедро ихъ потчивалъ. Послѣ притворился спящимъ; правду сказать, и агенты послѣдовали томуже примѣру. Когда Коммиссаръ Полиціи занимался еще своимъ дѣломъ, *Пепинъ* между тѣмъ выскочилъ на улицу и изчезъ. Сей удивительный побѣгъ случился сегодня поутру въ 3 часа. Агенты Полиціи арестованы, а Коммиссаръ, говорятъ, отставленъ отъ службы."

— *Journal de Paris* о семъ же предмѣтѣ пишетъ слѣдующее: „Вчера въ полночь *Пепинъ* былъ переведенъ изъ арестантской въ свою квартиру, дабы находиться лично при обыскѣ дома. При семъ обыскѣ, предписанномъ слѣдственнымъ Судьею Г-мъ *Легонидекъ*, но произведеннымъ безъ нужной предосторожности Коммиссаромъ Полиціи Г-мъ *Мильe*, *Пепинъ* ушелъ. Префектура Полиціи о томъ не знала, только два агента присутствовали при семъ обыскѣ, а потому легко было найти арестованному средство къ побѣгу. Великій Хранитель Печати велѣлъ, Г-на *Легонидекъ* удалить отъ производства слѣдствія, а Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, Г-на *Мильe* отставилъ отъ должности."— *Messager* замѣчаетъ, что *Пепинъ*, во время обыска погреба, изчезъ непонятнымъ образомъ, въ присутствіи нѣсколькихъ агентовъ Полиціи. Вообще полагаютъ, что онъ напоилъ до пьяна приставленныхъ его караулитъ.— *Journal de Paris* въ дополненіе прежнихъ своихъ донесеній присовокупляетъ: „Военный Судъ освободилъ его въ 1832 году, когда онъ былъ обвиненъ въ стрѣляніи въ національную гвардію. Баронъ *Паскье* уже разъ допрашивалъ Г. *Пепина*, и допросъ сей продолжался 6 часовъ. Префектъ Полиціи *Жике* послѣ побѣга

— *Messager* zawiera: „Mówią o liście własnoręcznym Królowey Hiszpańskiey, pod dniem 18tym, z San-Ildefonso do *Ludwika Filippa* 18go Lipca pisanym, w którym, z powodu zasmucających wypadków w Arragonii i Katalonii, prosi o prędkie osadzenie Barcellony, Saragossy i Vittorii woyskiem Francuzkiém; osadzenie to póty tylko ma trwać, póki umocowanie się teraźnieyszego Rządu i uspokojenie prowincyy Północnych nie nastąpi.

Dnia 29.

Zawczora wieczorem Marszałek *Molitor* i Ministrowie Sprawiedliwości i Publicznego Oświecenia przez Królową byli przyymowani.

— Król wczora dawał prywatną audyencyą Posłowi Saskiemu, P. *Könneritz*, który od Monarchy swojego złożył list z powinszowaniem zachowanego życia Jego Królewskiey Mości.

— W Rothel Marszałek *Clauzel* obrany na Deputowanego.

— 23go Sierpnia w Montbeliard, mieyscu urodzenia *Cuvier*, z przyzwoitą uroczystością, odkryty został pomnik tego wielkiego naturalisty.

— Gazeta *Bon Sens* donosi o nowych uwięzieniach, które zaszły z powodu nowego na życie Króla spisku, odkrytego w chwili jego wykonania. (*A.P.S.Z.*)

— Wiele teraz słychać o zbroyney interwencyi do Hiszpanii, która już nie przeciw Karolistom, ale przeciw rewolucyonistom działając, pozyskałaby przyzwolenie innych Mocarstw.

— Znakomity oryentalista, Professor *Klaproth*, po długiey chorobie zakończył tu życie.

— W *Journal de Paris* czytamy: „Wczora rano aresztowano ważną osobę, należącą do zamachu *Fieschiego*. Od trzech tygodni śledziła Policya niejakiego *Pepina*, Ex-Kapitana Gwardyi Narodowey, na którego padało podeyrzenie, że dostarczał *Fieschiemu* pieniędzy na zakupienie rurek do machiny piekielney. Przez trzy tygodnie *Pepin* zdołał się ukryć przed wszystkiemi poszukiwaniami, zmieniając codziennie swoje suknie i mieysce pobytu. Wczora rano został nakoniec aresztowany w swojém mieszkaniu, do którego się udał dla zrobienia ostatnich przygotowań do odjazdu za granicę. Jestto tenże sam *Pepin*, który w 1832 roku był zapozwany przed Sąd wojenny, jako obwiniony o to, że w dniu 6 Czerwca strzelał do Gwardyi Narodowey z okien swojego mieszkania, które wychodziły na ulicę przedmieścia Świętego Antoniego. Spodziewają się, że przez to przyaresztowanie, instrukcya processu bardzo się przyśpieszy." — W jedném tuteyszém piśmie w wiadomościach giełdowych doniesiono znowu: „Na giełdzie dzisieyszey zaymowano się szczególniey dwóma wypadkami, przyjęciem wniosku *Didota* i *ucieczką Pepina*. Jeszcze wczora zaprowadzono go z Policyi do jego mieszkania, w którém wypróżniono kanały odchodowe, aby się przekonać, czy gdzie nie wrzucił przedmiotów, przekonywających o jego uczęstnictwie. Ale gdy długo trwała ta czynność, *Pepin* zaprosił ajentów Policyi na wieczerzę, którey ci nie odrzucali. Przyniesiono wyborny pasztet: *Pepin* nie oszczędzał swojey, dobrze zaopatrzoney, piwnicy, i hoynie częstował. Potém udał śpiącego, ajenci wprawdzie poszli za jego przykładem. Kiedy Kommissarz Policyi szukał jeszcze po kanałach, *Pepin* dostał się na ulicę i zniknął. — Ta szczególnieysza ucieczka wydarzyła się dzisia o trzeciey godzinie rano. Ajenci Policyi zostali aresztowani, a Kommisarz jak mówią, oddalony ze służby."

— *Journal de Paris* o tym samym przedmiocie, w następujący pisze sposób: „Wczora o północy był on (Pepin) przeprowadzony z Conciergerie do swojego mieszkania, aby był obecnym przy rewizyi domu. Przy tey rewizyi, nakazaney przez instrukcyynego Sędziego Pana *Legonidec*, lecz odbytey bez przyzwoitych środków, ostrożności przez Kommissarza Policyi Pana *Milliet*, umknął *Pepin*. Prefektura Policyi nie była o tém uwiadomioną, dwóch tylko ajentów było obecnych przy tey rewizyi. Nie trudno zatém było uwięzionemu wynaleźć w swojém mieszkaniu środki do ucieczki. Wielki Pieczętarz kazał Panu *Legonidec* odebrać prowadzenie instrukcyi, a Minister Spraw Wewnętrznych Pana *Milliet* złożył z urzędu." — *Messager* uważa, że *Pepin* w czasie przetrząsania piwnicy, zniknął w niepojęty dotąd sposób, w przytomności kilku ajentów Policyi. Powszechnie sądzą, że upoił przeznaczone do pilnowania go osoby. — *Journal de Paris* dopełniając pierwsze swoje doniesienie, dodaje: „Sąd wojenny uwolnił go w roku 1832, kiedy był obwiniony, że strzelał do Gwardyi Narodowey. Baron *Pasquier* słuchał już raz Pana *Pepin*, a przesłuchanie to sześć godzin trwało. Prefekt Policyi *Gisquet*, po ucieczce *Pepina*, podał się znowu do dymissyi; jego podanie się tym razem zostało przyjęte. Na-

2

Пепина, подалъ въ отставку; его прошеніе нынѣ принято. Преемникомъ будетъ Г. *Франкъ-Карре*.

— Со вчерашняго вечера всѣмъ военнымъ здѣшняго гарнизона велѣно оставаться въ казармахъ; нельзя угадать причины сего повелѣнія; ибо здѣсь совершенная тишина.

30-го Августа.

Третьяго дня вечеромъ Король принималъ Князя *Таллейрана*, Барона *Паскье* и Г. *Дюпена*; а вчера поутру имѣлъ аудіенцію Маршалъ *Жераръ*.

— Увѣряютъ, что Графъ *Риньи*, находящійся въ Италіи съ тайными порученіями, получитъ званіе Посланника въ Лондонѣ; Графъ же *Себастіани*, для поправленія своего здоровья, будто бы желаетъ перейти Посланникомъ въ Неаполь. Говорятъ также, что послѣдній, по случаю смерти Маршала *Мортье*, получитъ не занятое мѣсто Маршала.

— Слышно, что Г. *Руминьи* 5-го ч. буд. м. возвратится въ Швейцарію.

— Назначенный по повелѣнію Султана Посланникомъ въ Парижъ, *Решидъ-Бей* пріѣдетъ сюда между 20 и 25 ч. Сентября. Посольство его будто бы относится къ возвращенію Турціи Алжирскихъ владѣній.

— Въ засѣданіяхъ 28 и 29-го ч. с. м. приняты наконецъ послѣднія 4 главы новаго закона о книгопечатаніи, содержащія 13 до 26 статьи; а слѣдовательно принятъ и весь законъ 226 противу 153, т. е. большинствомъ 73 голосовъ. (*G. C.*)

— Оппозиціонные Депутаты собрались вчера вечеромъ подписать протестъ противу закона о книгопечатаніи, какъ нарушающаго узаконеніе 1830 года.

— По повелѣнію Военнаго Министра, всѣ линѣйные полки отъ 2,230 до 2,050 чел. будутъ уменьшены; сіи солдаты получатъ безсрочный отпускъ.

31-го Августа.

Король имѣлъ сегодня 2 часа Совѣтъ.—Третьяго дня давалъ приватную аудіенцію Сардинскому Посланнику Графу *Салесъ*, на которой принялъ отъ имени его Короля поздравительное письмо съ избѣжаніемъ покушенія 28-го Іюля.

— За нѣсколько предъ симъ дней, Шведскій Посланникъ имѣлъ честь представить Королю извѣстнаго своего соотечественника *Берцеліуса*.

— Принцъ *Жоанвиль*, третій Королевскій Сынъ, вчера предъ полуднемъ выѣхалъ отсюда въ Брестъ, откуда на фрегатѣ *Дидона* отправится въ Англію, для осмотра большихъ морскихъ арсеналовъ. Принцъ болѣе 6-ти недѣль не будетъ въ столицѣ. Оба младшіе сыновья Короля все еще проживаютъ въ замкѣ Еу.

— Вообще удивляются, что въ спискѣ Депутатовъ, балотировавшихъ противу закона о книгопечатаніи, не находится имени Г. *Дюпена* старшаго и Г. *Лафита*, которые и въ засѣданіи не присутствовали.

— На биржѣ сегодня съ точностію сказывали, что Полиціи удалось схватить *Пепина*. (*A.P.S.Z.*)

Германія.

Франкфуртъ, 26-го Августа.

Сюда прибыли: Графъ *Каподистріа* изъ Греціи, Испанскій Генералъ-Поручикъ *Финки* и Г. *Берье* изъ Парижа, такъ же Графъ *Потоцкій* изъ Вѣны.

Кассель, 24-го Августа.

Съ недавняго времени усугублены средства осторожности въ Ротенбургѣ. Никого не впускаютъ въ замокъ, не справившись, съ какимъ намѣреніемъ онъ желаетъ туда войти. (*D. P.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 21-го Августа.

Британское Правительство заключило весьма выгодный торговый трактатъ съ Персіею.

— Въ Брюсселѣ составилось общество капиталистовъ для покупки имѣній послѣ упраздненныхъ Испанскихъ монастырей.

— Билль городскаго преобразованія въ нынѣшнемъ своемъ составѣ, тѣмъ преимущественно отъ перваго, предложеннаго Министерствомъ, различается, что уничтожаетъ всѣ привилегіи сопротивляющіяся его основаніямъ, другой же содержалъ только измѣненіе сихъ привилегій.

—Агентъ Остъ-Индской Компаніи въ Дели, Г. Вилліамъ *Фрасеръ*, при посѣщеніи своемъ Радшагъ изъ Кишагуръ, отъ проѣзжающаго всадника, убитъ выстрѣломъ изъ пистолета.

—Энохъ *Кросби*, образецъ характера Гарвея Биршъ въ Романѣ *Купера*: „*Шпіонъ*" во время Американской войны, важныя оказавшій услуги *Вашингтону*, умеръ на 88 году отъ рожденія.

— Генералъ-Маіоръ *Миддлемеръ*, назначенъ Губернаторомъ острова Св. Елены, а вмѣсто его Вице-Губернаторомъ въ Барбадосъ Генералъ *Дарлингъ*.

stępcą jego ma bydź P. *Frank-Carré*.

— Od wczorayszego wieczora kazano wszystkim woyskom tuteyszego garnizonu pozostać w koszarach; nie można odgadnąć przyczyny tego rozkazu; panuje tu bowiem zupełna spokoyność.

Dnia 30.

Przed wczora wieczorem przyymował Król Xięcia *Talleyranda*, Barona *Pasquier* i Pana *Dupin*. — Wczora zaś rano miał posłuchanie Marszałek *Gérard*.

— Zapewniają, iż Hr. *Rigny*, z taynemi zleceniami obecnie we Włoszech bawiący, otrzyma urząd Posła w Londynie; Hr. zaś *Sebastiani* dla poratowania swojego zdrowia, miał upraszać o przeniesienie go w charakterze Posła do Neapolu. Mówią również, iż ostatni otrzyma wakującą przez śmierć Marszałka *Mortier* buławę Marszałkowską.

— Słychać, że P. *Rumigny* dnia 5go przyszłego miesiąca uda się z powrótem do Szwaycaryi.

— Wyznaczony od Sułtana na Posła do Paryża *Reschid-Bey*, spodziewany tu jest między 20 a 25 Września. Posłannictwo jego ma się tyczyć powrócenia Turcyi posiadłości Algierskich.

— Na posiedzeniach dnia 28go i 29go b. m., przyjęto nareszcie ostatnie 4ry tytuły nowego prawa o druku, obeymujące artykuły 13 do 26; a następnie całe prawo 226 głosami przeciw 153, to jest, większością 73ch głosów. (*G. C.*)

— Deputowani oppozycyi zebrali się wczora wieczorem dla podpisania protestacyi przeciwko prawu o druku, jako naruszającemu Ustawę 1830go roku.

— Podług zalecenia Ministra Woyskowego, wszystkie regimenta linjowe, z 2,230tu na 2,050 ludzi będą zmnieyszone; ludzie ci otrzymają nieograniczony urlop.

Dnia 31.

Król miał dzisia dwugodzinną Radę. — Zawczora dawał Król posłuchanie prywatne Posłowi Sardyńskiemu, Hr. *Sales*, na którey przyjął list Monarchy jego z powinszowaniem uniknienia zamachu 28 Lipca.

— Poseł Szwedzki przed kilką dniami miał zaszczyt przedstawiać Królowi sławnego ziomka swego *Berzeliusa*.

— Xiążę *Joinville*, trzeci syn Królewski, wczora przed południem wyjechał ztąd do Brestu, gdzie na fregacie *Dido* popłynie do Anglii dla oglądania wielkich morskich zbrojowni. Xiążę więcey 6ciu tygodni nie będzie obecnym w stolicy. Obadway młodsi synowie Królewscy ciągle jeszcze bawią w zamku Eu.

— Dziwią się powszechnie, że na liście Deputowanych, którzy wotowali przeciwko prawu o druku, nie znaydują się imiona P. *Dupin* starszego i P. *Lafitte*, którzy się na tém posiedzeniu nie znaydowali.

— Na giełdzie dzisia z pewnością mówili, że się policyi udało poymać *Pepina*. (*A.P.S.Z.*)

Niemcy.

Frankfort, dnia 26 Sierpnia.

Przybyli tu: Hrabia *Capodistrias* z Grecyi, Hiszpański Jenerał-Porucznik *Finck* i P. *Berryer* z Paryża, oraz Hrabia *Potocki* z Wiednia.

Kassel, dnia 24 Sierpnia.

Od niedawnego czasu powiększono środki ostróżności w Rottenburgu. Nikogo nie wpuszczają do zamku, kto dostatecznie nie okaże, w jakim celu chce tam weyśdź. (*Dz. P.*)

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn, dnia 21 Sierpnia.

Rząd Angielski zawarł bardzo korzystny traktat handlowy z Persyą.

— W Bruxelli utworzyło się towarzystwo kapitalistów dla zakupowania dóbr po zniesionych klasztorach w Hiszpanii.

— Bil reformy municypalney w teraźnieyszym swoim kształcie, tém się szczególniey od pierwotnego, przez Ministeryum przełożonego, różni, że wszelkie takie przywileje znosi, które się jego zasadom przeciwią, drugi zaś, zmianę tylko tychże przywilejów obeymował.

— Ajent Wschodnio-Indyskiey Kompanii w Delhi, P. Willam *Frazer*, przy odwiedzinach swoich u Radszah z Kiszagur, został od przejeżdżającego jeźdźca, wystrzałem z pistoletu zabity.

—Enoch *Crosby*, oryginał charakteru Harveya *Birsch* w romansie *Coopera*: „*Szpieg*" człowiek, który w czasie woyny Amerykańskiey nayważniejsze czynił przysługi *Washingtonowi*, umarł w 88 roku życia.

— Jenerał Major *Middlemer*, mianowany Gubernatorem wyspy Św. Heleny, a na jego mieysce Vice-Gubernatorem w Barbados, Jenerał *Darling*.

— Лордъ Эдуардъ *Эллисъ* сопровождаетъ Графа *Дургама*, единственно для поправленія своего здоровья, и не имѣетъ никакого участія въ его посольствѣ; онъ прiѣдетъ изъ Стамбула обратно въ Лондонъ. (*G. C.*)

— По оффиціальному исчисленію, число публичныхъ училищъ, вмѣстѣ съ воскресными, съ 1831-го года, увеличилось въ Англіи и Валлисѣ до 30,930, а число учениковъ до 1,794,640.

26-го Августа.

Немурскій Герцогъ прибылъ изъ Парижа въ здѣшнюю столицу и Лордъ *Пальмерстонъ* завтра даетъ ему большой обѣдъ.

28-го Августа.

Третьяго дня Герцогъ *Немурскій* посѣщалъ Е. К. Величество. (*D. P.*)

— Въ баталіоны, назначенные въ Испанію, все еще набираютъ волонтеровъ во всемъ Государствѣ.

— *Morning Herald* увѣдомляетъ изъ Мадрита отъ 11-го ч. с. м., что здѣшнее Правительство рѣшилось напослѣдокъ признать всѣ владѣнія Южной Америки безусловно.

— Чрезъ пароходъ *Тартаръ*, вышедшій 16-го ч. изъ Мальты, узнали мы, что 30-го Іюля Англійскій флотъ, изъ 9 кораблей состоящій, оставилъ Мальту, но неизвѣстно куда поплылъ; вѣроятно въ Корфу.

— *Globe* увѣряетъ. что Испанское Правительство начало договоры съ Бискайскими провинціями.

— Между знатнѣйшими особами, представлявшимися Герцогу *Немурскому*, находился Князь *Веллингтонъ*, Марграфъ *Кланрикарде* и *Гертфортъ*, а также Лорды *Пальмерстонъ*, *Мельбурнъ* и *Голландъ*. Вечеромъ посѣтилъ Герцогъ Графа *Себастіани*, а вчера находился въ Виндзорѣ.

— Извѣстіе объ отозваніи Графа *Себастіани* оказалось неосновательнымъ; онъ только взялъ отпускъ въ Парижъ.

— Сюда прибылъ Полковникъ *Д. Жуанъ-Галиндо*, отъ Правительства средней Америки, для заключенія торговаго трактата между Великобританіею и сею Распубликою. (*G. C.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 8-го Августа.

Нынѣ слышно, что Королева вступитъ въ бракъ съ молодымъ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*.

— Маршалъ *Сальданья*, упавъ на ступеняхъ въ новомъ своемъ загородномъ домѣ, въ *Чинтра*, былъ нѣсколько дней боленъ. (*D. P.*)

Турція.

Константинополь, 25-го Іюля.

Слышно, что *Ибрагимъ* Паша, для новаго образованія своей арміи, пригласитъ Французскихъ Офицеровъ. И такъ они опять имѣютъ случай испытать щастія въ Египетской арміи. Недостаточные финансы Паши, принуждаютъ его уменьшить Французскимъ Офицерамъ жалованье, которое весьма велико. Впрочемъ чрезъ сіе не прекратятся неудовольствія, болѣе и болѣе распространяющіяся въ Арабскомъ войскѣ. Утверждаютъ, что во время послѣдняго возмущенія въ Галебѣ, Арабскій егерскій полкъ вышелъ изъ повиновенія, и только употребленіемъ артиллеріи, успѣли привести его къ оному. *Ибрагимъ* перенесъ свою главную квартиру въ Галебъ, гдѣ намѣренъ провести и зиму.

— На островѣ Кипрѣ моровая язва значительно распространяется; въ Стамбулѣ опять произошло нѣсколько смертныхъ случаевъ, и потому усугублены средства предосторожности.

— Султанъ усердно занимается всѣми публичными заведеніями, а особливо воспитаніемъ молодыхъ людей, готовящихся въ военную или гражданскую службу. Онъ намѣренъ пригласить изъ Германіи Профессоровъ и наставниковъ, и на сей предмѣтъ вскорѣ отправитъ чиновниковъ въ Германію.

5-го Августа.

Извѣстія изъ Албаніи все еще для Порты неблагопріятны. Однако жъ послѣдняя довольно имѣетъ дѣятельныхъ средствъ для усмиренія сей области. Съ одной стороны эскадра, занимавшаяся нынѣ при Триполѣ, получила повелѣніе соединиться съ отправленною къ Албанскимъ берегамъ; съ другой же, посылаютъ ежедневно сухопутное войско чрезъ Салонику въ окрестности Скодріи, которое будто бы состоитъ изъ 20,000 чел., подъ командою многихъ Пашей, и коему дано въ распоряженіе 50 орудій съ амунпціею и прочими военными припасами.

— *Решидъ-Бей*, отъѣзжающій въ Парижъ въ качествѣ чрезвычайнаго Посла, отправился въ концѣ прош. недѣли чрезъ Букарестъ и Вѣну къ мѣсту своего назначенія. — Императорско-Россійскій фрегатъ *Пендеракліа*, за нѣсколько предъ симъ дней отплылъ въ Грецію. (*G. C.*)

— Lord Edward *Ellice*, towarzyszy Hrabiemu *Durham*, jedynie dla poratowania zdrowia i nie ma żadnego w jego poselstwie udziału; wróci on ze Stambułu napowrót do Londynu. (*G. C.*)

— Podług urzędowego wykazu, liczba szkół publicznych, wraz ze szkołami niedzielnemi, powiększyła się od roku 1831 w Anglii i Walii o 30,930, a liczba uczniów o 1,794,640.

Dnia 26.

Xiążę *Némours* przybył z Paryża do tuteyszey stolicy, i Lord *Palmerston* daje jutro wielki obiad dla niego.

Dnia 28.

Onegday zrana Xiążę *Nemours* odwiedził Nayjaśnieyszego Pana. (*Dz. P.*)

— Dla batalionów przeznaczonych do Hiszpanii, nie przestają jeszcze werbować w całym kraju.

— *Morning-Herald* donosi z Madrytu pod d. 11 b. m., że Rząd tuteyszy zdecydował się nareszcie uznać wszystkie kraje Ameryki południowey, bezwarunkowie.

— Przez statek parowy *Tartar*, który wypłynął dnia 16go z Malty, dowiadujemy się, że dnia 30go Lipca, flotta Angielska z 9ciu okrętów złożona, opuściła Maltę, ale niewiadomo, dokąd się udała. Według wszelkiego podobieństwa do Korfu.

— *Globe* zapewnia, że Rząd Hiszpański rozpoczął nareszcie układy z Biskayskiemi prowincyami.

— Pomiędzy znakomitemi osobami, które Xięciu *Némours* swoje uszanowanie składały, widziano Xięcia *Wellingtona*, Margrabiego *Clanricarde* i *Herffort*, oraz Lordow *Palmerstona*, *Melbourne* i *Holland*. Wieczorem Xiążę odwiedził Hrabiego *Sebastiani*, a wczora znaydował się w Windsor.

— Wiadomość o odwołaniu Hrabiego *Sebastiani*, okazała się bydź myłną; udaje się on tylko za urlopem do Paryża.

— Przybył tu Półkownik *Don-Juan Galindo*, umocowany od Rządu Śrzodkowey Ameryki, do zawarcia traktatu handlowego między Wielką Brytanią a ową Rzecząpospolitą. (*G. C.*)

Portugalia.

Lisbona, dnia 8 Sierpnia.

Słychać teraz, iż N. Królowa zaślubi młodego Xiążęcia *Sachsen-Coburg*.

— Marszałek *Saldanha* słaby był przez dni kilka z powodu upadnienia na schodach w nowym letnim pałacu, w *Cintra*. (*Dz. P.*)

Turcya.

Konstantynopol, dnia 25 Lipca.

Słychać, że *Ibrahim* Basza, w celu nowey organizacyi swey armii, sprowadzi francuzkich oficerów. Woyskowi Francuzcy mają więc znowu pole, sprobowania szczęścia w armii egiptskiey. Małe śrzodki finansowe Baszy, zmuszają go do zmnieyszenia Oficerom Francuzkim płacy, która jest bardzo wielką. Nie byłoby to wszelako sposobem do przytłumienia nieukontentowania, które się coraz bardziey szerzy w woysku arabskiém. Twierdzą, iż podczas ostatniego buntu w Haleb, półk strzelców arabskich nie wypełnił swey powinności, i tylko przez użycie artyllery zdołano przywrócić go do posłuszeństwa. *Ibrahim* Basza przeniosł swą głowną kwaterę do Haleb, gdzie zimę przepędzić zamyśla.

— Na Cyprze powietrze morowe czyni znaczne postępy, w Stambule znowu kilka wydarzyło się przypadków, i dla tego przedsięwzięto śrzodki ostróżności.

— Sułtan zaymuje się naygorliwiey wszystkiemi publicznemi zakładami, mianowicie wychowaniem młodzieży, chcącey się służbie wojenney lub cywilney poświęcić. Ma on zamiar sprowadzenia professorów i instruktorów z Niemiec i w tym celu wyprawi wkrótce urzędnikow do Niemiec.

Dnia 5go Sierpnia.

Wiadomości z Albanii są ciągle dla Porty niepomyślne. Ostatniey wszakże nie brakuje na dzielności w użyciu śrzodków potrzebnych do uspokojenia tey prowincyi. Z jedney strony eskadra, zatrudniona dotąd pod Tripolem, dostała rozkaz połączenia się z ową, którą wysłano ku brzegom albańskim; z drugiey zaś, posyłają codzień woysko lądowe przez Salonikę w okolice Skodryi, które składa się z 20,000 ludzi pod dowództwem wielu Baszów, i którému dodano pod rozrządzenie 50 dział, wraz z zapasami ammunicyi i innemi potrzebami wojennemi.

— *Reszyd-Bey*, który odjeżdża do Paryża w charakterze Nadzwyczaynego Ambassadora, udał się w końcu zeszłego tygodnia w podróż przez Bukarest i Wiedeń na mieysce swojego przeznaczenia. — Cesarsko-Rossyyska fregata *Penderaklea* odpłynęła przed kilką dniami do Grecyi. (*G. C.*)

Съ Турецкихъ границъ, 21-го Іюля.

16-го ч. с. м. мятежники напали на войско, изъ Таранны, Дибра и Теттова, прибывшее на помощь Скутарскому Пашѣ, который, узнавъ о семъ, ударилъ на нихъ изъ Кассаны, еще спавшихъ, велѣлъ нѣсколькимъ отрубить головы, другихъ принудилъ бѣжать и забралъ значительное число скота. Съ того времени онъ уже не такъ крѣпко запертъ и можетъ получать жизненные припасы. Средства, употребленныя Портою, заставляютъ надѣяться, что вскорѣ прекратится безначаліе и возстановлены будутъ торговыя сношенія. (*D. P.*)

Od granic Tureckich 21 Lipca.

Dnia 16 b. m. uderzyli powstańcy na woysko, które z Taranna, Dibra i Tettowa przybyło na pomoc Baszy Skutaryyskiemu. Dowiedziawszy się o tém wspomniony Basza, uderzył na powstańców z Cassana, jeszcze śpiących; kazał kilku uciąć głowę, innych przymusił do ucieczki, i zdobył znaczną ilość bydła. Odtąd nie jest już tak ściśle zamknięty i może sprowadzać żywność. Srzodki, których Porta użyła, każą się spodziewać, iż wkrótce ustanie bezrząd, i związki handlowe będą przywrócone. (*D. P.*)

Данія.

Копенгагенъ, 21-го Августа.

По извѣстіямъ изъ Исландіи, состояніе тамошнихъ жителей весьма бѣдственно. Гренландскій ледъ покрылъ западные, сѣверные и восточные берега, что совершенно препятствуетъ рыбной ловлѣ, составляющей главные источники жизненнаго продовольствія жителей. Бурная и туманная погода, была причиною разбитія многихъ кораблей, а между прочими 4-хъ рыболовныхъ французскихъ суденъ, съ которыхъ спасена только часть людей. (*D. P.*)

Dania.

Kopenhaga, dnia 21 Sierpnia.

Według doniesień z Islandyi, stan mieszkańców tamecznych jest bardzo smutny. Lod Grenlandzki okrył brzegi zachodnie, północne i wschodnie, co zupełnie prawie przeszkadza rybołowstwu, stanowiącemu główne źrzódło żywności mieszkańców. Burzliwe i mgliste powietrze było przyczyną rozbicia się wielu okrętów, a między innemi 4ch statkow rybackich Francuzkich, z których tylko część ludzi uratowano. (*D.P.*)

Разныя извѣстія.

По письмамъ изъ Турина, начаты въ семъ городѣ переговоры о бракосочетаніи *Дона Карлоса* съ Принцессою *Бейрскою*.

— Въ Journal des Débats напечатано: „Изъ Турина, отъ 8-го Августа, пишутъ, что Португальскому Посланнику, Кавалеру *Родригесу*, пребывающему 14 лѣтъ въ Туринѣ, предписано выѣхать изъ Сардинскихъ владѣній въ 24 часа. Предъ отъѣздомъ, сообщилъ онъ Французскому и Англійскому Посланникамъ торжественный протестъ."

— Въ Марсели получено, 11-го Августа, извѣстіе, что въ Генуѣ обнаружилась холера. 7-го числа въ семъ послѣднемъ городѣ семеро занемогли, изъ коихъ умерли трое. (*Сѣв. П.*)

Rozmaite Wiadomości.

Podług listów z Turinu, rozpoczęły się w tém mieście układy o zaślubieniu *Don-Karlosa* z Xiężniczką *Beirą*.

— W *Journal des Débats* wydrukowano: „Z Turinu pod dniem 8mym Sierpnia piszą, że Posłowi Portugalskiemu, Kawalerowi *Rodrigesowi*, od lat 14tu w Turynie bawiącemu, zalecono wyjechać z Państw Sardyńskich we 24ch godzinach. Przed wyjazdem przesłał on Posłom Francuzkiemu i Angielskiemu uroczystą protestacyą."

— Z Marsylii donoszą, pod 11tym Sierpnia, że w Genui okazała się cholera. 7go w tém mieście zachorowało 7 osób, z których 3 umarły. (*P. P.*)

О Галлеевой Кометѣ, доставлено изъ Виленской Обсерваторіи, 30-го Августа 1835 года.

Галлеева Комета, совершающая въ 76 лѣтъ путь свой около солнца, проходя въ семъ году чрезъ ближайшій къ оному пунктъ (*perihelium*) пришла въ такое положеніе, относительно солнца и земли, что можетъ быть видимою. Съ началѣ сего мѣсяца едва можно было примѣтить ее самыми совершеннѣйшими орудіями, на немногихъ обсерваторіяхъ находящимися *); нынѣ же можно видѣть ее орудіями и посредственной силы. Съ Виленской Обсерваторіи она видна уже нѣсколько дней. Комета движется отъ созвѣздія *Близнецовъ* къ созвѣздію *Возницы*; она показывается въ видѣ кругловатаго туманнаго пятна, и хотя свѣтъ луны силенъ, она отъ него не скрывается. Въ половинѣ Сентября Сѣверное ея склоненіе дойдетъ до 36° и съ того времени сія Комета будетъ у насъ незаходящею звѣздою. Тогда будетъ она находиться около того мѣста, гдѣ сходятся созвѣздія *Близнецовъ*, *Возницы* и *Телескопа Гершеля*. Разстояніе ея отъ солнца и отъ земли безпрестанно уменьшается. Въ концѣ Сентября весьма близко подойдетъ она къ землѣ и будетъ находиться подлѣ извѣстнаго всѣмъ созвѣздія *Большой Медведицы* (*Ursa major*). Тогда вѣроятно можно будетъ видѣть ее и безъ помощи орудій. Въ концѣ Октября пройдетъ она чрезъ ближайшій къ солнцу пунктъ; въ половинѣ Ноября исчезнетъ въ лучахъ солнца, а въ началѣ Декабря опять покажется.

Самое меньшее разстояніе Кометы отъ солнца составляетъ 0,6 разстоянія земли отъ солнца, самое же меньшее отъ земли, наступающее въ концѣ слѣдующаго мѣсяца, есть 0,2 разстоянія земли отъ солнца. Посему Комета въ ближайшемъ разстояніи отъ солнца, будетъ находиться отъ него на 13 милліоновъ миль; когда же наиближе подойдетъ къ землѣ, то разстояніе оной будетъ отъ насъ около 4 милліоновъ географическихъ миль, считая на 1 градусъ 15 миль. Когда Комета поднимется на другой верхъ описываемаго ею около солнца элипсиса: тогда разстояніе оной составитъ нѣсколько-сотъ милліоновъ миль и потому не будетъ видима, пока опять прошедши весь элипсисъ, не приблизится къ солнцу. Сегодня, 30-го Августа, разстояніе Кометы отъ земли равняется почти разстоянію земли отъ солнца (21 милліонъ миль). И такъ Комета весьма быстро приближается къ землѣ: ибо въ концѣ будущаго мѣсяца она пять разъ будетъ ближе, нежели нынѣ.

Виленская Обсерваторія, 30-го Августа 1835.

*) Въ Римѣ примѣчена она 5-го Августа н. ст.

Wiadomość o Komecie Halleja, przysłana z Obsewatorium Wileńskiego, dnia 30 Sierpnia 1835 roku.

Kometa *Halleja*, który w lat 76 drogę swą około słońca przebiega i przeydzie w tym roku przez punkt przysłoneczny (*Perihelium*), przyszedł już do takiego położenia względem ziemi i słońca, że widzianym bydź może. W początku tego miesiąca zaledwo można go było widzieć przez naydoskonalsze narzędzia, w małey liczbie Obserwatoriów znayduiące się *); dzisiay przez narzędzia mierney mocy widzieć go można. W Obserwatorium Wileńskiém widzianym jest od dni kilku. Kometa idzie od konstellacyi *Bliźniąt* do konstellacyi *Woźnicy*; jawi się w postaci okrągławey mglistey plamy, i chociaż światło Xiężyca jest mocne, nie ginie jednak przy niém. Przed połową Września zboczenie jego północne dóydzie do 36°, i odtąd Kometa będzie gwiazdą u nas nie zachodzącą. Będzie się wtenczas znaydował około tego mieysca, gdzie się stykają konstellacye *Bliźniąt*, *Woźnicy* i *Teleskopu Herszela*. Odległość komety od słońca i od ziemi coraz się zmnieysza. W końcu Września będzie naybliżey ziemi, i będzie się znaydował około gwiazd dobrze wszystkim znajomey konstellacyi *Niedźwiedzicy Wielkiey* (Ursa major). Odtąd zapewne bez pomocy narzędzi widzieć go można będzie. W końcu Października przeydzie przez punkt przysłoneczny; w połowie Listopada zginie w promieniach słońca, a od początku Grudnia znowu się pokaże.

Naymnieysza odległość komety od słońca wynosi sześć dziesiątych odległości ziemi od słońca; naymnieysza zaś odległość od ziemi na końcu następującego miesiąca przypadająca, jest dwie dziesiąte odległości ziemi od słońca. Kometa więc w naybliższey odległości od słońca, będzie około trzynastu milionów mil od jego odległy, a kiedy się naybardziey zbliży do ziemi, odległość jego od nas będzie wynosić przeszło cztéry miliony mil jeograficznych, licząc ich piętnaście na stopień. Kiedy kometa przyydzie na drugi wierzchołek opisywaney około słońca ellipsy, na ówczas odległość jego od nas wyniesie kilkaset milionów mil, i dla tego nie będzie widzialnym, aż póki znowu, obiegłszy całą ellipsę, nie zbliży się do słońca. Dzisia, 30 Sierpnia, odległość komety od ziemi jest prawie równa odległości ziemi od słońca (21 milion mil). Kometa więc szybko bardzo zbliża się do ziemi, gdyż na końcu przyszłego miesiąca będzie pięć razy jey bliższym, jak jest teraz.

Obserwatorium Wileńskie, d. 30 Sierpnia 1835 r.

*) W Rzymie postrzeżonym został d. 5 Sierpnia n. s.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 6 д. 1835 г.— Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.